

Lausunto

6.2.2024

VN/1026/2024
VN/1026/2024-STM-12

Työ- ja elinkeinoministeriö

STM:n lausunto Olkiluoto 1- ja Olkiluoto 2- laitosten käyttöiän jatkamista ja lämpötehon korottamista koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Olkiluoto 1- ja Olkiluoto 2-laitosten käyttöiän jatkamista ja lämpötehon korottamista koskeva lupamenettely edellyttää ympäristövaikutusten arviointia. Ydinvoimaloiden ympäristövaikutusten arvioinnin yhdysviranomaisena toimii työ- ja elinkeinoministeriö, joka on pyytänyt sosiaali- ja terveysministeriöltä lausuntoa po. asiaan liittyvästä ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (jäljempänä YVA-ohjelma).

YVA-menettelyn yhtenä tavoitteena on lisätä kaikkien mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa hankkeiden suunnitteluun. Ympäristövaikutusten arviointiin saavat osallistua kaikki ne, joihin hanke voi vaikuttaa, esimerkiksi alueen asukkaat, järjestöt ja viranomaiset. Ympäristövaikutusten arvioinnin tarkoituksena on varmistaa, että suunnitteilla olevan toiminnan ympäristövaikutukset (mukaan lukien terveydelliset ja sosiaaliset vaikutukset) selvitetään riittävällä tarkkuudella silloin, kun hanke voi aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia.

Sosiaali- ja terveysministeriö lausuu käsityksensä po. YVA-ohjelmasta seuraavaa.

Teollisuuden Voima Oyj suunnittelee Olkiluoto 1:n ja Olkiluoto 2:n käyttöiän pidentämistä 60 vuodesta 70 tai 80 vuoteen ja nykyisen sähköntuotantotehon nostamista nykyisestä 890 megawattista 970 megawattiin. Nyt lausuttavasta YVA-ohjelmasta ilmenee, että tämä olisi kuudes kerta, kun po. laitosten sähköntuotantotehoa nostettaisiin. Mikäli tehonkorotus toteutetaan, tuotantoteho nousisi 47 % korkeammaksi kuin laitosten alkuperäinen yhteissähköntuotantoteho, joka oli 660 megawattia. Tehonkorotuksen myötä vuotuinen sähköntuotanto nousisi seitsemästä terawattitunnista 7,6:een terawattituntiin per laitossikkö.

Sähköntuotantoteho nostetaan ilman, että sillä olisi vaikutusta syntyvään käytetyn polttoaineen vuotaiseen määrään, joka on 19 tonnia tai tarvittavaan lauhdeveden määrään. Tehon nosto nostaisi jonkin verran käytetyn polttoaineen jälkilämmön tuottoa ja nostaisi mereen laskettavan lauhdeveden lämpötilaa kymmenestä yhteentoista celsiusasteeseen.

Olkiluoto 1:n ja Olkiluoto 2:n sähköntuotantotehon nosto tapahtuisi aikaisintaan vuonna 2028. Nyt lausuttavasta YVA-ohjelmasta ei ilmene, toteutettaisiinko tehonnosto vuosihuollon yhteydessä tai jonain muuna ai-

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sosiaali- ja terveysministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 33
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 8
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

02951 63415
+358 2951 63415

kirjaamo.stm@gov.fi
stm.fi

kana. Näin ohjelman selostuksesta ei selviä, onko po. sähkötehon nostolla vaikutuksia sähköntuotantoon Suomessa. Sosiaali- ja terveysministeriö pitää tärkeänä, että tämä tulee ilmi ohjelman pohjalta laadittavassa YVA-selostuksessa, koska Suomesta puuttuu merkittävä määrä huippukulutuksen aikana tarvittavaa sähköntuotantoa. Sähköpula kulutuspiikkien aikana voi aiheuttaa kotitalouksille kielteisiä sosiaalisia vaikutuksia sähkön hintapaineiden vuoksi.

YVA-selostuksesta ilmenee riittävästi perustietoa OI1:n ja OI2:n ydin- ja säteilyturvallisuudesta sekä tietoa jätehuollon järjestämisestä. Vaikka vuotuinen käytetyn polttoaineen määrä ei kasvaisi, po. ydinvoimaloiden käyttöiän pidentäminen lisäisi käytetyn polttoaineen kumulatiivista määrää 378:lla tonnilla, jos laitosten käyttöikä pidennettäisiin 70 vuoteen. Vastaava luku olisi 757 tonnia, mikäli laitosten käyttöikä nostettaisiin 80 vuoteen. Hyvin matalan ja keskiaktiivisen jätteen vuotuisen syntyyn tuotantotehon korottamisella ei olisi myöskään vaikutuksia, mutta kumulatiivisesti näitä jätteitä syntyisi 500 tonnia lisää, mikäli laitosten käyttöikä nostettaisiin 70 vuoteen ja 1000 tonnia, mikäli laitosten käyttöikä nostettaisiin 80 vuoteen. Jätehuoltoon tehonnostolla ei olisi merkittäviä vaikutuksia, mutta po. YVA-ohjelmasta ei tarkoin selviä, tarvitaanko ydinjätehuollon järjestämiselle lisäluvitusta, mikäli OI1:n ja OI2:n sähkötehonkorotukset toteutetaan.

Sosiaali- ja terveysministeriö toteaa, että YVA-prosessin jälkeen varsinaisen valtioneuvostolta haettavan käyttölupahakumenettelyn yhteydessä Säteilyturvakeskus ratkaisee sähkötehonoston hyväksytävyyden ydin- ja säteilyturvallisuuden näkökulmista.

YVA-selostuksesta selviää, että sähköntuotantotehon noston aikaiset arvioitavat mahdolliset terveysvaikutukset liittyvät lähinnä melun ja tärinän terveysvaikutusten arviointiin kolmen kilometrin säteellä po. laitoksista.

Sosiaali- ja terveysministeriö pitää nyt lausuttavaa YVA-selostusta kattavana ja hyvin tehtynä ja se antaa hyvän pohjan seuraavaksi laadittavan YVA-selostuksen tekoon. Tästä selostuksesta työ- ja elinkeinoministeriö YVA-yhdysviranomaisena antaa lausuntonsa, joka päättää YVA-prosessin. Sosiaali- ja terveysministeriö antaa YVA-selostuksesta myös lausuntonsa, joka tulee olemaan osa työ- ja elinkeinoministeriön yhdysviranomaisena antamaa lausuntoa OI1:n ja OI2:n sähköntuotantotehon nostosta ja käyttöiän pidentämisestä.

Sosiaaliturvaministeri

Sanni Grahn-Laasonen

Lääkintöneuvos

Mikko Paunio

Jakelu TEM Työ- ja elinkeinoministeriö

Tiedoksi Säteilyturvakeskus

VN/1026/2024-STM-12

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: